

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA DE MÚSICA DE CÁMARA

INTRODUCCIÓN

A práctica da música de cámara durante o período de estudos correspondente ás ensinanzas profesionais de música dificilmente se poden atender se non é a través desta materia.

A actividade camerística supón o vehículo fundamental para integrar e poñer en práctica unha serie de aspectos técnicos e musicais cuxo aprendizaxe a través dos estudos instrumentais e teóricos posúe necesariamente un carácter analítico que debe ser obxecto dunha síntese posterior a través da práctica interpretativa.

A práctica da música de cámara cumpre unha función decisiva no desenvolvemento do oído musical en todos os seus aspectos. O repertorio camerístico constitúe o medio idóneo para que os estudantes desenvolvan o sentido da afinación, desenvolvemento que non pode deixar de ser intuitivo e mimético, que se resiste a ser ensinado ou transmitido por métodos racionais e que require unha longa práctica musical, preferentemente en conxunto.

Unha das características fundamentais da práctica camerística é a ausencia do director ou directora. Iso obriga a desenvolver as competencias necesarias de comunicación visual e xestual entre os membros do grupo, aprender a valorar a importancia da respiración conxunta, establecer criterios comúns de interpretación e, en definitiva, favorecer o desenvolvemento dunha nova dimensión da interpretación baseada na codirección.

Así mesmo, o exercicio da música de cámara estimula a capacidade imprescindible para todo músico para escoitar aos outros instrumentos mentres se toca o propio e para desenvolver o sentido de sonoridade de conxunto.

A interacción entre diversos instrumentistas, ou entre a voz e o piano no caso da especialidade do canto, colabora igualmente ao desenvolvemento da sensibilidade en materia de dinámica, fraseo, ritmo e vibrato; respecto da dinámica, por esixir unha sensibilización con respecto á audición de planos sonoros e á percepción da función desempeñada en cada momento por cada un dos instrumentos (solista, acompañante, contrapuntística, harmónica, etc.); respecto do fraseo, porque colabora a desenvolver o sentido do diálogo e a mimese musical; en canto ao ritmo, porque a música de conxunto esixe por si mesma unha precisión e compenetración rítmica que faga posible a simultaneidade e o axuste entre os diversos instrumentos, á vez que propicia o desenvolvemento da comunicación a través do xesto, e de calquera outra forma non verbal, entre os instrumentistas (entradas, definición do tempo, rubato e outras modificacións, cortes finais, respiracións, etc.); en canto ao vibrato, no sentido de que a práctica camerística obriga a homoxeneizar e simultaneizar o período, velocidade e amplitude dos diversos vibratos.

A música de cámara obriga aos músicos que a practican a desenvolver determinados hábitos de autodisciplina e método extremadamente beneficiosos, tales como a homoxeneización da articulación, a planificación dos golpes de arco nos instrumentos de corda ou das respiracións nos de vento, etc., á vez que permite o contraste do instrumento propio con outros de diferente natureza.

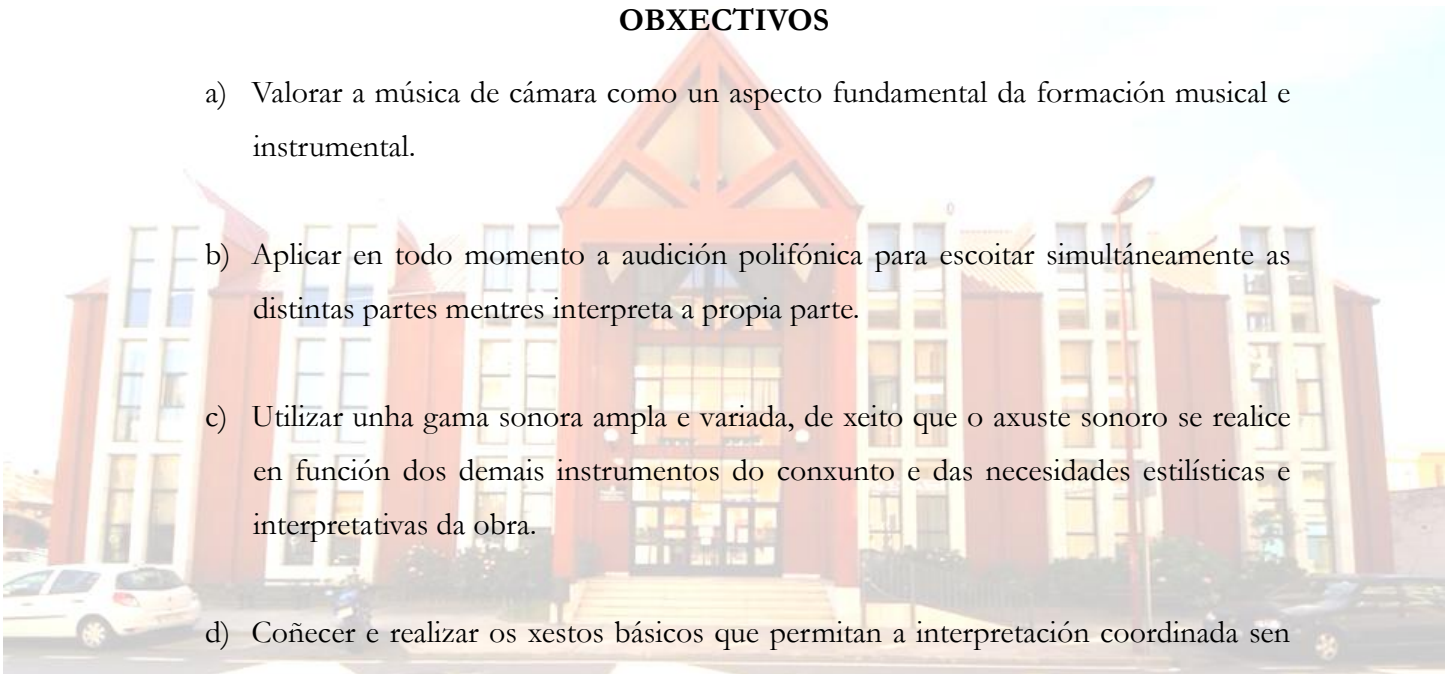
Dende o punto de vista musical, a práctica camerística é imprescindible para a maduración dun músico no terreo da expresividade e a motivación, xa que supón un campo ideal para que a capacidade emocional do futuro músico xurda na súa interpretación, feito que debe proporcionarse canto antes.

Ao mesmo tempo, o intercambio de ideas e a confrontación entre diversos puntos de vista interpretativos resulta sumamente formativa e estimulante para un instrumentista en período de formación, colabora ao desenvolvemento da capacidade analítica e fomenta que a interpretación responda a unha idea musical e transcenda o nivel de mera lectura.

A práctica e o coñecemento do repertorio de cámara tamén supón un paso decisivo no coñecemento do repertorio do instrumento e da evolución estilística dos diferentes períodos da historia da música.

En definitiva, o cultivo da música de cámara resulta absolutamente complementaria á formación instrumental, permitindo a aplicación práctica dos coñecementos adquiridos na clase de instrumento, dentro dunha actividade que, polo seu carácter lúdico, permite a práctica musical en condicións ideais de espontaneidade e relaxación.

OBXECTIVOS

-
- a) Valorar a música de cámara como un aspecto fundamental da formación musical e instrumental.
 - b) Aplicar en todo momento a audición polifónica para escoitar simultaneamente as distintas partes mentres interpreta a propia parte.
 - c) Utilizar unha gama sonora ampla e variada, de xeito que o axuste sonoro se realice en función dos demais instrumentos do conxunto e das necesidades estilísticas e interpretativas da obra.
 - d) Coñecer e realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada sen director.

CONTIDOS

- A unidade sonora; respiración, ataque, vibrato, golpes de arco, afinación, articulación, ritmo e fraseo.
- Agónica e dinámica.
- Estudo e práctica dos xestos anacrúsicos necesarios para tocar sen director.
- Equilibrio sonoro de planos.
- Análise e interpretación de obras básicas do repertorio que inclúan diferentes estilos.
- Conxunto de instrumentos monódicos.
- Cuarteto de corda: igualdade sonora nos distintos ataques do arco, vibrato, afinación, etc., distribución do arco para o fraseo.
- Quinteto de vento: igualdade nos ataques, articulación, fraseo, etc. Respiración, afinación e vibrato.
- Conxunto de metais: práctica de música de cámara en diversas formacións.
- Cámara con piano: equilibrio nos ataques.
- Equilibrio decordas, vento e piano. Articulación, afinación, fraseo.
- Estudo de obras de cámara con clavecín ou instrumento polifónico obrigado.
- Aplicación dos coñecementos de baixo continuo ao acompañamento de un ou varios solistas.
- Audicións comparadas de grandes intérpretes para analizar de xeito crítico as características das súas diferentes versións.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

- 1) Interpretar obras de distintas épocas e estilos dentro da agrupación correspondente. Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de unificación do criterio interpretativo entre todos os compoñentes do grupo e o equilibrio sonoro entre as partes.
- 2) Actuar como responsable do grupo dirixindo a interpretación colectiva mentres realiza a súa propia. Mediante este criterio preténdese verificar que o alumnado ten un coñecemento global da partitura e sabe utilizar os xestos necesarios da concertación. Así mesmo, pódense valorar os seus criterios sobre a unificación do son, timbre, vibrato, afinación e fraseo.
- 3) Ler a primeira vista unha obra de pequena dificultade na agrupación que corresponda. Este criterio pretende constatar a capacidade do alumnado para desenvolverse con autonomía na lectura dunha partitura, o seu grao de fluidez e comprensión da obra.
- 4) Estudar na casa as obras correspondentes do repertorio programado. Mediante este criterio preténdese avaliar o sentido da responsabilidade como membro dun grupo, a valoración que ten do seu papel dentro del e o respecto pola interpretación musical.
- 5) Interpretación pública de obras de estilos e épocas diversas. Este criterio constata a unificación do fraseo, a precisión rítmica, o equilibrio sonoro, a preparación de cambios dinámicos e de acentuación, así como a adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da música interpretada.

- 6) Interpretación pública dunha obra contemporánea con formación instrumental heteroxenea. Mediante este criterio preténdese comprobar o grao de comprensión da linguaxe contemporánea, o coñecemento de efectos e gráficas, así como o equilibrio sonoro dentro dun conxunto de instrumentos de morfoloxías diversas e pouco habituais.

Obxetivos específicos para o quinto curso.

Desenvolver as capacidades cognitivas, afectivas e psicomotrices correspondentes para lograr:

Obxetivos na interpretación musical respecto ao equilibrio sonoro (timbre, intensidade e afinación).

Utilizar unha ampla gama sonora en función dos outros instrumentos e das necesidades interpretativas da obra.

Insistir na constante afinación do grupo. Perfeccionar o nivelado dos planos sonoros.

Obxetivos na interpretación musical respecto da capacidade auditiva.

Seguir perfeccionando a capacidade de audición polifónica.

Obxetivos específicos para o sexto curso.

Desenvolver as capacidades cognitivas, afectivas e psicomotrices correspondentes para acadar:

Obxetivos na interpretación musical respecto ao equilibrio sonoro (timbre, intensidade e afinación).

Utilizar unha ampla gama sonora en función doutros instrumentos e das necesidades interpretativas da obra.

Insistir na constante afinación do grupo. Perfeccionar o nivelado dos planos sonoros.

Obxectivos na interpretación musical respecto da capacidade auditiva.

Seguir perfeccionando a capacidade de audición polifónica en beneficio dunha boa interpretación.

Obxetivos na interpretación musical respecto da unificación expresiva da obra.

Conseguir un fraseo correcto baseado nunha análise musical detallada.

Afondar nos conceptos estéticos e expresivos de cada obra a través do estudo do contexto histórico, cultural e persoal do autor.

Esbozar a visión estética individual e conseguir comunicala para chegar á unidade interpretativa do grupo.

INTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Realizar un mínimo de dúas audicións anuais demostrando confianza nun mesmo e facendo un discurso musical coherente.

Interpretar un mínimo de dúas obras de diferentes estilos en cada curso. O número de obras que hai que interpretar en cada curso é variable, dependendo da dificultade e extensión das mesmas, así como do curso que se trate.

REPERTORIO

Obras dos períodos barroco, clásico, romántico, moderno e contemporáneo que o profesor determinará en relación ás capacidades instrumentais do alumno/a.

METODOLOXIA

Tendo en conta os obxetivos e para cumprilos satisfactoriamente, proporanse exercicios para o desenvolvemento das capacidades rítmicas, sonoras e interpretativas do grupo.

Para lograr a unidade global e coordinación do grupo traballaremos desde a preparación e a disposición persoal.

Traballaranse os seguintes puntos sobre repertorio das distintas épocas:

- Análise formal e estilística.
- Análise tímbrica e expresiva.
- Análise armónica e contrapuntística.
- Análise melódica e rítmica.
- Morfoloxía do crecemento.
- Relacións temáticas e episódicas.

MÍNIMOS ESIXIBLES PARA APROBAR O CURSO

Para que o alumno/a poida promocionar deberá sacar un mínimo de **5** en cada bloque de apartados.

PROBAS DE ACCESO

As probas de acceso para música de cámara realizaranse por especialidade instrumental.

Estas probas de acceso incluírán:

- O alumno/a deberá presentar dúas obras de diferentes estilos e épocas.
- O tribunal escoitará total ou parcialmente o programa presentado polo alumno/a, valorando o nivel técnico-camerístico e o interese estilístico do repertorio presentado.
- O alumno/a deberá interpretar as obras demostrando unidade de criterio interpretativo, con axuste rítmico, corrección na articulación, agónica, dinámica, fraseo, equilibrio dos diferentes planos sonoros, adaptación ao conxunto e estilo e actitude apropiada.

Para a proba de acceso só serán válidas obras e transcripcións do repertorio camerístico. Así mesmo, as obras que o alumno/a presente para a proba deberán estar publicadas.

O alumno/a poderá interpretar na proba de acceso as obras que considere oportunas pero deberán ser dunha dificultade similar á do curso ao que accede.

PROBAS DE XUÑO

A proba extraordinaria consistirá na realización dun exame no que o alumno/a deberá demostrar a correcta realización dos contidos establecidos para cada curso. A proba consistirá na interpretación de fragmentos ou solos traballados durante o curso.

Para que o alumno/a poida promocionar deberá sacar un mínimo de **5** en cada bloque de apartados.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Valorarase que a interpretación se axuste ao texto orixinal nestes bloques:

Respecto do texto.

- 1 Articulación
- 2 Dinámica
- 3 Agónica
- 4 Tempo
- 5 Planos Sonoros
- 6 Sonoridade do grupo

Técnica do instrumento.

- 1 Afinación
- 2 Calidade sonora
- 3 Emisións
- 4 Respiracións
- 5 Dixitación
- 6 Control Postural

